

15.10.2019

Olje- og Energidepartementet

Høringsuttalelse – Forslag til åpning av område etter havenergilova

Norwegian Offshore Wind Cluster er en klynge innenfor Innovasjon Norges Arena program. Klyngen har omkring 90 medlemmer og har som mål å etablere en globalt ledende leverandørkjede for flytende offshore vind.

Norwegian Offshore Wind Cluster ønsker velkommen en forskrift til havenergiloven og forslaget om åpning av områder etter havenergiloven.

Verdiskapningspotensialet

Menon Economics publiserte i september på oppdrag fra Norwegian Offshore Wind Cluster m fl. en rapport om «Verdiskapningspotensialet knyttet til utviklingen av en norskbasert industri innen flytende havvind». Denne rapporten konkluderer at det kan være realistisk å oppnå en norsk markedsandel i det globale markedet for flytende havvind opp mot 20%. Til sammenligning er den norske markedsandelen innenfor bunnfast offshore vind på 3-5%.

Menon identifiserte følgende forutsetninger for å lykkes med å realisere verdiskapningspotensialet som foreligger:

- Et aktivt hjemmemarked som legger til rette for å utvikle en operativ verdikjede.
- Være tidlig ute, slik at man får en ledende rolle når teknologien blir kommersielt konkurransedyktig
- En tydelig visjon fra myndighetene som bidrar til forutsigbarhet for norske aktører.
- Tilpassede virkemidler som legger til rette for læringseffekter knyttet til havvind av kommersiell skala, og bidrar til at norske aktører kan posisjonere seg et nytt og ukjent marked.

Norge har flere selskaper som har en ledende posisjon innenfor flytende havvind, og det er viktig at Norge beholder den ledende posisjon ved at det åpnes for å bygge fullskala vindparker av industriell størrelse. Vi mener at en da må ha vindparker på minimum 500 MW. Først da får en full effekt av skala og etablering av robuste leverandørkjeder.

I lys av dette er åpning av Utsira Nord svært viktig av flere grunner:

- Området ligger i et område hvor det er god kapasitet i nettet på land og hvor det er behov for mer effekt inn i nettet.
- Området ligger geografisk nær hovedtyngdepunktet i norsk olje- og gassindustri. Svært mange av aktørene som forbereder seg på å delta i leverandørkjeden for havvind kommer fra olje- og gassindustrien.
- Dette området kan utvikles hurtig, og vi ser gjerne at det etableres to vindparker a 500 MW. Dersom Norge skal beholde den ledende posisjonen innen flytende havvind, er det viktig at Norge er tidlig ute med utbygging av industrielle vindparker.

Kommentarer til høringsnotatet

Klyngen har forøvrig følgende andre kommentarer til høringsnotatet:

- Rammebetingelser. I studien fra Menon datert september 2019 pekes det på at Norge kan ta en global markedsandel på opp mot 20% innenfor flytende havvind. Dette forutsetter læring og utvikling gjennom erfaring. Det må derfor sikres rammebetingelser som sikrer utbygging av minimum 2 parker med 500 MW hver.
- I høringsnotatet tolker vi det slik at det legges det opp til et «først-til-mølla» prinsipp. Den som først sender melding med forslag til prosjektspesifikk konsekvensutredning har lagt beslag på området. I og med at det i første omgang kun er Utsira Nord som har tilstrekkelig størrelse til full industriell utbygging, må det sikres at området tildeles en eller flere aktører etter et sett med kriterier på samme måte som det gjøres i forskrift til petroleumsløven . Blant kriteriene bør det legges inn gjennomføringsevne og vilje til å basere utbyggingen på en leverandørkjede med en stor norsk deltakelse.
- Klyngen anbefaler at Sørilige Nordsjø II også åpnes for konsesjonssøknader. Sørilige Nordsjø II har et dybdeintervall som gjør at den er interessant både for bunnfaste og flytende fundamenter, hvor begge teknologier kan ha betydelig norsk innhold. Nærheten til kontinentet kombinert med gode vindressurser på norsk sokkel gjør at kraften kan eksporteres.
- Det bør søkes etter flere områder egnet for flytende fundamenter. I NVEs strategiske konsekvensvurdering fra 2013 og forarbeidet til dette som begynte i 2010 ble det lagt mest vekt på å finne områder egnet for bunnfaste teknologier. Kun 4 av 15 utpekte områder var beregnet på flytende teknologier. Norge har store arealressurser og kan bli en framtidig eksportør av ren energi. Norwegian Offshore Wind Cluster vil anbefale at det settes i gang en ny kartlegging av egnede områder beregnet på flytende teknologier. En slik ny kartlegging bør ses på som forberedelse til neste runde med utlegging av områder.

Til klyngens høringsuttalelse vedlegges rapport fra Menon publisert september 2019.